

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:586

av Hanna Westerén m.fl. (S)

Våld i nära relationer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om uppföljning av Socialstyrelsens rekommendationer för att upptäcka våld i nära relationer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Våld i nära relationer inkluderar alla typer av våld som kan förekomma mellan närstående i såväl heterosexuella som samkönade relationer samt inom andra familje- och släktrelationer.

Kvinnor och män är olika utsatta för brott i nära relationer. Kvinnor utsätts oftare för grövre upprepat våld, och är oftare i behov av vård med anledning av grov misshandel. Det framkommer i kartläggning som Brottsförebyggande rådet tog fram 2014 på uppdrag av regeringen.

Enligt kartläggningen uppger cirka 7 procent av både kvinnor och män att de utsattes för brott i en nära relation under 2012. Det handlar om såväl psykiskt som fysiskt våld.

Däremot ser vi att det är betydligt vanligare att kvinnor utsätts för upprepat våld. Sett över en livstid så uppger drygt 25 procent av kvinnorna att de någon gång utsatts för brott i nära relation. Motsvarande siffra för männen är knappt 17 procent.

Knappt 4 procent av de personer som utsattes för brott i en nära relation under 2012 uppger att de gjort en polisanmälan. Det vanligaste skälet till att inte polisanmäla är att man betraktar händelsen som en småsak eller att man redde ut händelsen själv.

Våld i nära relationer är ett folkhälsoproblem, med allvarliga fysiska och psykiska konsekvenser för den som utsätts och kan även leda till svåra sociala problem. Vanligast är att kvinnor utsätts för våld i nära relationer, och den som utövar våldet är oftast en

manlig partner eller före detta partner. Barn som tvingas bevittna våld i sin närmiljö riskerar att fara mycket illa. Den i särklass allvarligaste riskfaktorn för barnmisshandel är om det förekommer våld mellan vuxna i hemmet.

Socialstyrelsen har på uppdrag av regeringen tagit fram vägledningen ”Att vilja se, att vilja veta och att våga fråga” för personal inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten för att förstärka möjligheterna att upptäcka våldsutsatthet. Syftet med uppdraget är att stödja personalen i att utreda och värdera våldsutsatthet hos dem de möter i verksamheten.

Socialstyrelsen rekommenderar att frågor om våldsutsatthet rutinmässigt ställs inom mödrahälsovården, vuxenpsykiatri samt barn- och ungdomspsykiatri och att erbjuda personal fortbildning i våld i nära relationer, i syfte att öka förutsättningarna att upptäcka våld.

Inspektionen för vård och omsorg, Ivo, konstaterar i slutrapporten från den nationella tillsynen 2012–2013 att det finns behov av att förbättra kvaliteten och kompetensen inom hälso- och sjukvårdens arbete med våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. Vårdgivaren har i många landsting och sjukvårdsregioner tagit fram rutiner för arbetet. Men dessa är i olika omfattning kända eller använda i verksamheterna.

Uppföljning, personalens kunskap om våld i nära relationer och samverkan lyfts fram som viktiga förbättringsområden.

Även inom socialtjänsten finns stora skillnader i kvalitet och kompetens vad gäller stödet till våldsutsatta personer. Ivo fann brister i totalt 50 av de 60 granskade kommunerna. Ett antal kommuner har dock utvecklat sitt arbete och bedriver en verksamhet av god kvalitet.

Det finns nu ett behov av uppföljning av hur Socialstyrelsens rekommendationer efterlevs i kommuner och landsting. Förutsättningarna för att upptäcka våld i nära relationer ska vara lika goda i hela landet.

Hanna Westerén (S)

Linus Sköld (S)

Anna Wallentheim (S)

Lawen Redar (S)

Roza Güclü Hedin (S)

